

PRAVILA DOKTORSKIH STUDIJA¹

1. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima uređuje se organizacija i izvođenje doktorskih studija, upis na doktorske studije, način sprovođenja ispita i istraživačkog rada, postupak prijave i odbrane doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta, izdavanje diplome, postupak promocije doktora nauka, odnosno zvanja doktora umjetnosti, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Doktorskim studijama smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje diplome akademskog naziva doktora nauka/umjetnosti, u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim Pravilima.

U cilju ujednačavanja kriterijuma za sticanje diplome doktora nauka, ekonomičnosti, podsticanja interdisciplinarnosti, povećanja istraživačkih i nastavnih kapaciteta, svi akreditovani studijski programi doktorskih studija Univerziteta iz stava 1 ovog člana čine Doktorsku školu Univerziteta Crne Gore.

Odlukom Senata, na predlog Centra za doktorske studije, više studijskih programa iz oblasti u kojima su međunarodno prepoznati mogu se izdvojiti u posebnu doktorsku školu.

Doktorske studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (u daljem tekstu: ECTS).

Član 3

Na pitanja koja se odnose na status, mirovanje prava i obaveza studenata i mobilnost studenata doktorskih studija, kao i na druga pravila studija koja nijesu uređena ovim pravilima, shodno se primjenjuju odredbe zakona, Statuta Univerziteta i Pravila o studiranju na osnovnim studijama na Univerzitetu.

Naučno-istraživački rad koji je student obavljao na univerzitetu na kojem se ne primjenjuju pravila ECTS bodovanja za doktorske studije, vrednuje se u skladu sa ECTS pravilima matične institucije, u zavisnosti od vremena provedenog na drugom univerzitetu i rezultata relevantnih za izradu doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta.

Član 4

Nakon završetka doktorskih studija, doktor nauka/umjetnosti:

- pokazuje sposobnost samostalnog istraživačkog rada u oblasti studija, te samostalnost primjene vještina i metoda istraživanja u svojoj oblasti;
- pokazuje sposobnost sintetizovanja, eksplikacije, oblikovanja, primjenjivanja, dizajniranja, implementacije i prihvatanja procesa zasnovanih na nauci i umjetnosti;
- originalnim istraživanjem doprinosi proširenju granica znanja naučnim/umjetničkim radom, čiji neki djelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodno referentnim publikacijama;
- sposoban je za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja;
- promoviše, u akademskom i profesionalnom kontekstu, tehnološki, društveni ili kulturni napredak u društvu zasnovanom na znanju.

¹ - Osnovni tekst Pravila doktorskih studija, br. 03-4127/2 od 16. 11. 2020. godine, (Bilten UCG broj 513 od 20. 11. 2020. godine).

- Pravila o izmjenama i dopunama Pravila doktorskih studija, br. 03-1311 od 04. 07. 2022. godine, (Bilten UCG broj 561 od 04. 07. 2022. godine)

- Pravila o izmjenama i dopunama Pravila doktorskih studija, br. 03-5489 od 29. 10. 2024. godine, (Bilten UCG broj 622 od 01. 11. 2024. godine)

Član 5

Na doktorskim studijama za sticanje diplome akademskog naziva doktora nauka ili zvanja doktora umjetnosti, stiče se obrazovanje iz naučnih/umjetničkih oblasti studija učešćem u nastavi, naučno-istraživačkom odnosno umjetničko-istraživačkom radu i samostalnom realizacijom istraživanja.

Uz stečenu diplomu doktora nauka/umjetnosti, izdaje se i dopuna diplome (Supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

Prilikom osnivanja interdisciplinarnih i multidisciplinarnih doktorskih studijskih programa naučne nazive utvrđuje Senat na prijedlog Centra za doktorske studije uz prethodno pribavljeno mišljenje Instituta za interdisciplinarne i multidisciplinarne studije.

Prilikom formulisanja naučnih naziva iz stava 3 ovog člana, koriste se kombinacija cjeline ili djelova dvije najvažnije naučne oblasti koje čine doktorski program.

2. ORGANIZACIJA DOKTORSKIH STUDIJA

Organizator doktorskih studija

Član 6

Univerzitet organizuje i izvodi doktorske studije na studijskim programima iz naučnih/umjetničkih oblasti za koje je akreditovan (u daljem tekstu: organizator studija).

Univerzitet može akreditovati i organizovati studijske programe doktorskih studija u saradnji sa drugom ustanovom visokog obrazovanja u Crnoj Gori ili inostranstvu, u skladu sa zakonom, za sticanje zajedničke diplome („joint degree“) ili duple diplome („double degree“).

Dupla diploma se stiče završetkom studijskog programa na dvije ustanove visokog obrazovanja i potvrđuje se sa dvije diplome ustanova.

Zajedničku diplomu izdaju najmanje dvije ili više ustanova visokog obrazovanja, na osnovu studijskog programa za sticanje zajedničke diplome, koje imaju dozvolu za rad za odgovarajući studijski program.

Univerzitet može realizovati pojedine studijske programe doktorskih studija iz stava 2 ovog člana na osnovu bilateralnog i/ili multilateralnog sporazuma („cotutelle de these“) između Univerziteta Crne Gore i inostrane ustanove visokog obrazovanja koja je u zemlji porijekla akreditovana za izdavanje diplome doktora nauka, u skladu sa opštim aktom koji donosi Senat.

Univerzitet organizuje doktorske studije i omogućava sticanje doktorata nauka/umjetnosti iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih/umjetničkih oblasti.

U izvođenju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih doktorskih studija Univerzitet može organizovati seminare, kurseve, ljetnje škole i druge oblike izvođenja nastave.

Realizacija doktorskih studija

Član 7

Za realizaciju doktorskih studija na Univerzitetu osniva se Centar za doktorske studije, kao unutrašnja jedinica Univerziteta.

Centar za doktorske studije djeluje u funkciji poboljšanja kvaliteta doktorskih studija, veće međunarodne prepoznatljivosti Univerziteta u okviru evropskog istraživačkog prostora i oblasti visokog obrazovanja i

pospješivanja multidisciplinarnog pristupa doktorskim studijama, u smislu funkcionalizacije i povezivanja sa privredom i društvom.

Centar za doktorske studije:

- predlaže Senatu strategiju razvoja doktorskih studija;
- definiše oblasti doktorskih studija;
- definiše tekst konkursa za upis u prvu godinu doktorskih studija;
- prati i analizira prolaznost studenata i predlaže upisnu kvotu i visinu školarine;
- stara se o ispunjenosti uslova rada doktorskih studija, po normativima i standardima za akreditaciju doktorskih studija;
- podstiče, organizuje i ostvaruje istraživačke poduhvate multidisciplinarnog karaktera;
- učestvuje u realizaciji zajedničkih projekata sa domaćim i stranim partnerima Univerziteta i daje inicijative za uspostavljanje bilateralnih i multilateralnih oblika saradnje;
- organizuje naučne skupove, seminare i savjetovanja; promovise doktorske studije;
- donosi godišnji program rada Centra;
- donosi pravilnik o radu Centra
- propisuje formu obrazaca za sve faze postupka prijave i odbrane doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta;
- obavlja i druge poslove u skladu sa ovim pravilima.

Član 8

U Centru za doktorske studije formira se Odbor za doktorske studije, kao stručno tijelo, koje upravlja doktorskim studijama, odnosno Doktorskom školom Univerziteta Crne Gore i odgovoran je za postupak samovrednovanja, kontinuirano praćenje, osiguranje i unapređenje kvaliteta.

Odbor ima predsjednika i deset članova, koje imenuje Senat, na prijedlog rektora, iz reda zaposlenih sa akademskim i naučnim zvanjem na Univerzitetu, iz različitih naučnih i umjetničkih oblasti.

Predsjednik Odbora za doktorske studije je rukovodilac Centra za doktorske studije, po funkciji.

Odbor razmatra pitanja koja se odnose na organizaciju doktorskih studija i tok studiranja, i predlaže odluke koje donosi Senat, a u vezi su sa sprovođenjem doktorskih studija.

Odbor daje mišljenje Senatu u postupku osnivanja studijskog programa doktorskih studija.

Odbor o svim pitanjima odlučuje po pravilu javnim glasanjem, a odluke se donose većinom glasova ukupnog broja članova Odbora.

Član 9

Organizaciona jedinica Univerziteta na kojoj se realizuju doktorske studije ima Komisiju za doktorske studije, koju imenuje Vijeće organizacione jedinice, na prijedlog dekana.

Komisija za doktorske studije pruža stručnu pomoć u organizovanju i vođenju doktorskih studija na nivou organizacione jedinice.

Za predsjednika komisije za doktorske studije može biti imenovan samo nastavnik koji ispunjava kriterijume za mentora, u skladu sa ovim Pravilima.

Izvođenje doktorskih studija

Član 10

Doktorske studije mogu se izvoditi i na stranom jeziku.

Član 11

Doktorska disertacija, odnosno doktorski umjetnički projekat, izrađuje se i brani na jeziku na kojem se realizuje studijski program doktorskih studija.

Doktorska disertacija se može napisati i braniti na engleskom jeziku i ako se doktorske studije ne realizuju na engleskom jeziku, pod uslovom da studijski program to omogućava i da članovi komisije za ocjenu i odbranu vladaju tim jezikom, pri čemu se pravi prošireni apstrakt na službenom jeziku u obimu od najmanje 10, a ne više od 25 strana u formatu A4 ili adekvatnom obimu u drugom formatu.

Izveštaji, ocjena i druga dokumentacija, kao i doktorska disertacija, odnosno doktorski umjetnički projekat, pišu se na službenom jeziku i na engleskom jeziku, ako je lice koje se ne služi službenim jezikom član komisije i učestvuje u postupku prijave, izrade ili odbrane doktorske disertacije kao završnog dijela studijskog programa koji se realizuje na službenom jeziku. Izuzetno, na engleskom jeziku može biti napisan i samo rezime doktorske disertacije, u obimu od najmanje 10, a ne više od 25 strana, u formatu A4 ili adekvatnom obimu u drugom formatu.

Član 12

Prilikom odbrane doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta, organizator studija stara se da budu obezbijeđeni uslovi za međusobno razumijevanje svih učesnika u odbrani disertacije, kao i praćenje i razumijevanje javne odbrane doktorske disertacije kojoj prisustvuju druga zainteresovana lica.

Trajanje doktorskih studija

Član 13

Doktorske studije traju tri studijske godine (šest semestara), odnosno obim studijskog programa ovih studija iznosi 180 ECTS kredita.

Studijski program doktorskih studija podijeljen je na studijske godine i semestre.

Obim studijskog programa iznosi 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru.

Struktura studijskog programa

Član 14

Studijski program doktorskih studija čine:

- studijske oblasti, podoblasti i discipline,
- obavezni moduli/predmeti (kursevi),
- izborni moduli/predmeti (kursevi),
- istraživački, terenski i praktični rad, i
- ishodi učenja.

Član 15

Studijski program doktorskih studija sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja, i to:

- 1.prikaz predmeta (kurseva) sistematizovanih po: studijskim godinama, semestrima i pripadnosti obaveznim zajedničkim predmetima (naučna baza, fundamentalni i stručni predmeti), izbornim stručnim predmetima i slobodnim izbornim predmetima;
- 2.broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
- 3.prikaz organizacije i oblika nastave (predavanja, seminari, istraživački, umjetnički, terenski i praktični rad);
- 4.fond časova aktivne nastave;

5.prikaz strukture doktorske disertacije sa brojem ECTS kredita i planiranim terminima za početak i završetak njene izrade.

Realizacija studijskog programa i nastave

Član 16

Studijska godina organizuje se u dva semestra: zimskom i ljetnjem.

Studijski program doktorskih studija realizuje se kroz:

- a) nastavu,
- b) naučno-istraživački, odnosno umjetnički rad, i
- c) izradu i odbranu doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta.

Član 17

Nastavni proces se izvodi kroz predavanja, seminare, konsultacije i druge utvrđene oblike nastave.

Realizacija studijskog programa, odnosno nastave, počinje, po pravilu, u zimskom semestru studijske godine, a može početi i u ljetnjem semestru u skladu sa odlukom Senata, na prijedlog Centra za doktorske studije.

Nastava se izvodi ukoliko na jednom predmetu ima tri ili više studenata.

Konsultativna (mentorska) nastava se izvodi ukoliko predmet sluša manje od tri studenta ili ako je ovakav vid nastave nužno organizovati zbog prirode karaktera) studija/predmeta.

Odluku o načinu izvođenja nastave koja će se organizovati donosi vijeće organizacione jedinice Univerziteta, u skladu sa ovim Pravilima.

Nastavu na doktorskim studijama može izvoditi akademsko osoblje sa akademskim zvanjem, koje ima odgovarajuće reference u oblasti koju predaje.

Član 18

Studijski program doktorskih studija realizuje se na sljedeći način:

- u I i II semestru kroz pet predmeta i rad na istraživanju od značaja za doktorsku tezu (polazna istraživanja);
- u III, IV i V semestru kroz obavljanje istraživačkog rada i pripremu doktorske disertacija;
- u VI semestru kroz pripremu i odbranu doktorske disertacije.

Student može izabrati najviše dva predmeta sa drugih studijskih programa u okviru iste doktorske škole uz saglasnost mentora i Komisije za doktorske studije.

Nastava u I i II semestru se organizuje u rasponu od 12 do 20 sati sedmično tokom 16 (15+1) sedmica nastave i konsultacija, u skladu sa utvrđenim nastavnim planom i programom.

Ispiti se vrednuju sa najviše 40 ECTS kredita.

Doktorska disertacija vrednuje se sa najviše 140 ECTS kredita, od čega se za polazna istraživanja dodjeljuje najviše 20 ECTS kredita, za prijavu i izradu teze najviše 90 ECTS kredita, a za pripremu i odbranu doktorske disertacije najviše 30 ECTS kredita.

Član 19

Nastavni predmeti po obimu, sadržaju i načinu realizacije, odnosno oblicima nastave, kao i obaveze studenta, definišu se studijskim programom doktorskih studija.

Naučna, odnosno umjetnička, istraživanja podrazumijevaju objavljivanje ostvarenih naučnih rezultata u naučnim časopisima i prezentaciju na međunarodnim naučnim skupovima, odnosno prezentaciju ostvarenih umjetničkih rezultata na način umjetničke komunikacije sa javnošću uobičajen za pojedine oblike umjetnosti.

Polaznim istraživanjima u vezi sa doktorskom disertacijom student se bavi u cilju pripreme za izradu doktorske disertacije.

Polazna istraživanja student može da prijavi nakon položenih svih ispita.

Polazna istraživanja i naučno-istraživački rad za doktorsku tezu student obavlja pod nadzorom mentora, a rezultati istraživačkog rada objavljuju se u naučnim i stručnim časopisima.

Član 20

Doktorska disertacija, odnosno doktorski umjetnički projekat, je završni dio studijskog programa doktorskih studija.

Doktorska disertacija, odnosno doktorski umjetnički projekat, je originalan naučni rad, odnosno izvorni inovativni umjetnički projekat, studenta doktorskih studija u određenoj naučnoj ili interdisciplinarnoj ili multidisciplinarnoj oblasti, odnosno umjetnosti, kojim se daje novi naučni, odnosno umjetnički rezultat, i doprinosi razvoju naučne misli, odnosno umjetnosti.

Sticanje doktorata umjetnosti i postupak realizacije dokorskog umjetničkog projekta bliže se uređuje posebnim aktom Senata, na prijedlog Centra za doktorske studije i uz mišljenje organizacione jedinice Univerziteta iz oblasti umjetnosti.

Član 21

Znanje, sposobnosti i vještine studenta prate se i vrednuju tokom nastave, a konačna ocjena se utvrđuje na ispitu. Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija. Istraživački rad se vrednuje kroz svaku pojedinačnu aktivnost studenta utvrđenu ovim pravilima i nastavnim programom i one su izražene kroz ECTS kredite.

Član 22

Odbijenu doktorsku disertaciju kandidat ne može ponovo prijaviti.

3. UPIS NA DOKTORSKE STUDIJE

Član 23

Upis na doktorske studije vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Univerzitet, u skladu sa odlukom Upravnog odbora o broju studenata za upis.

Upravni odbor Univerziteta, na prijedlog Senata, uz prethodno mišljenje Odbora za doktorske studije i Vijeća organizacionih jedinica Univerziteta, utvrđuje broj studenata za upis na studijske programe doktorskih studija u skladu sa licencom.

Konkurs se objavljuje u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori i na zvaničnoj internet stranici Univerziteta.

Konkurs se, po pravilu, objavljuje najkasnije 15 dana prije početka studijske godine.

Konkurs sadrži: broj studenata za upis, uslove upisa, postupak sprovođenja konkursa, rokove za upis i visinu školarine.

Član 24

Pravo prijave na konkurs za upis na doktorske studije imaju kandidati koji su stekli diplomu akademskog naziva magistra/mastera iz odgovarajuće oblasti nauka/umjetnosti, odnosno akademsku diplomu regulisanih profesija nakon stečenih najmanje 300 ECTS kredita.

Kandidat za upis dužan je podnijeti prijavu i dokaze o ispunjavanju uslova.

Za upis na doktorske studije neophodno je znanje jednog svjetskog jezika na nivou B2, u skladu sa Zajedničkim evropskim referentnim okvirom za jezike.

Član 25

Upis se vrši na konkurentskoj osnovi u skladu sa pravilima za upis na doktorske studije koje donosi Senat Univerziteta Crne Gore.

Stranac se može upisati na studijski program doktorskih studija pod istim uslovima i po istim kriterijumima kao i crnogorski državljanin, uz prethodno priznavanje diplome ranije završenog ciklusa/stepena/nivoa studija.

Komisija za doktorske studije na organizacionoj jedinici Univerziteta sprovodi postupak rangiranja kandidata, u skladu sa pravilima iz stava 1 ovog člana.

Kandidat koji smatra da postupak rangiranja nije pravilno sproveden, ima pravo prigovora Vijeću organizacione jedinice u roku od 48h od trenutka objavljivanja rang liste.

Vijeće je dužno da odluku o prigovoru donese najkasnije 7 dana od dana objavljivanja rang liste. Odluka Vijeća iz stava 5 ovog člana je konačna.

Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stiže sljedeći kvalifikovani kandidat na rang listi.

Senat verifikuje odluke o upisu, na osnovu saglasnosti Centra za doktorske studije.

Član 26

Pravo upisa na interdisciplinarne ili multidisciplinarne studijske programe doktorskih studija koje organizuje Univerzitet imaju kandidati koji su ispunili uslove iz člana 24 ovih Pravila, na jednom od studijskih programa magistarskih/master studija iz jedne od oblasti interdisciplinarnog ili multidisciplinarnog programa doktorskih studija.

Član 27

Izvođenje zajedničkog studijskog programa doktorskih studija sa drugim ustanovama visokog obrazovanja, iz naučnih, odnosno umjetničkih, oblasti za koje su matične organizacione jedinice Univerziteta, podrazumijeva akreditovane studijske programe iz iste naučne/umjetničke oblasti i zaključen sporazum univerziteta o uslovima i načinu organizovanja zajedničkih studija.

Na organizaciju, uslove za upis kandidata i druga pitanja koja se odnose na realizaciju zajedničkog studijskog programa doktorskih studija shodno se primjenjuju odredbe ovih Pravila.

Član 28

Student zaključuje sa Univerzitetom ugovor o studiranju, kojim se bliže utvrđuju njihova međusobna prava i obaveze i visina školarine.

4. PRIJAVA I ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE

Mentor

Član 29

Vijeće organizacione jedinice Univerziteta za svakog studenta, nakon upisa na doktorske studije, predlaže Odboru za doktorske studije kandidata za mentora.

Senat, na prijedlog Odbora za doktorske studije, određuje studentu mentora.

Mentor se, po pravilu, određuje iz reda osoblja sa akademskim i naučnim zvanjima sa Univerziteta Crne Gore, odnosno osoblja sa akademskim i naučnim zvanjima van Univerziteta Crne Gore.

Pored uslova iz stava 3 ovog člana, mentor mora da ispunjava i sljedeće dopunske uslove:

1. Za područje prirodno-matematičkih, medicinskih, tehničko-tehnoloških i poljoprivrednih nauka za mentora može biti imenovano lice iz stava 3 ovog člana koje ima najmanje tri naučna rada u časopisima sa SCIE liste, od kojih najmanje jedan u časopisu sa SCIE liste na kojem je prvi autor.
2. Za područje društvenih i humanističkih nauka, za mentora može da bude imenovano lice iz stava 3 ovog člana, koje ima:
 - najmanje dva naučna rada u časopisima sa „SSCI”, „SCIE” ili „A&HCI” liste, ili
 - najmanje jedan naučni rad u časopisu sa „SSCI”, „SCIE” ili „A&HCI” liste na kojem je prvi autor.
3. Za oblast umjetnosti za mentora može biti imenovano lice koje ima najmanje pet reprezentativnih referenci koje su utvrđene kao uslov za izbor u akademsko zvanje na Univerzitetu.

U slučaju multidisciplinarnosti teme studentu se može odrediti dodatni mentor (komentor). Izuzetno, u skladu sa međunarodnim obavezama Univerziteta, studentu se može odrediti i više od dva mentora.

Član 30

Mentor može istovremeno da vodi najviše pet studenata.

Član 31

Mentor za izradu doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta, dužan je da pomaže studentu pri izboru predmeta, izboru metoda naučno-istraživačkog, odnosno umjetničko-istraživačkog rada, literature, pripremi strukture rada, u definisanju istraživačkih aktivnosti i planiranju vremenskog okvira za istraživanja na osnovu kojeg se može pratiti napredak studenta, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Ukoliko mentor ili student bez opravdanog razloga u dužem vremenskom periodu ne ispunjava svoje obaveze ili iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da ih obavlja, student, odnosno mentor, se mogu pisanim zahtjevom obratiti Vijeću sa obrazloženom inicijativom za promjenu mentora.

Član 31a

Na kraju svake studijske godine Komisiji za doktorske studije organizacione jedinice Univerziteta mentor je dužan da podnese izvještaj o radu studenta na sprovedenom istraživanju i postignutim rezultatima.

Ukoliko je izvještaj mentora negativan, mentor je dužan da o njegovoj sadržini obavijesti studenta prije podnošenja izvještaja, kako bi se studentu omogućilo da u istom roku propisanom u stavu 1 ovog člana podnese pisani odgovor.

Komisija za doktorske studije dužna je da provjeri sve podnesene izvještaje o radu u roku od 15 dana od dana prijema, i uputi ih vijeću organizacione jedinice na izjašnjenje.

O svim izvještajima o radu studenata doktorskih studija izjašnjava se vijeće organizacione jedinice Univerziteta. U slučaju negativnog izvještaja, vijeće može na predlog komisije za doktorske studije organizacione jedinice donijeti odluku o raskidu mentorskog odnosa, ispisu studenta sa studija, ili drugu mjeru u skladu sa predlogom Komisije ili Vijeća.

Prijava doktorske disertacije

Član 32

U dogovoru sa mentorom, nakon položenih ispita i sprovedenih polaznih istraživanja, student definiše radni naziv doktorske disertacije.

Za predloženu doktorsku disertaciju, odnosno doktorski umjetnički projekat, student podnosi prijavu Vijeću organizacione jedinice Univerziteta.

Prijava doktorske disertacije treba da sadrži: biografiju, radni naslov disertacije, predmet i cilj disertacije, hipoteze, metode koje će se koristiti u istraživanju i očekivane naučne rezultate koji se disertacijom žele postići, odnosno naučno-stručni i umjetnički doprinos.

Član 32a

Vijeće organizacione jedinice Univerziteta predlaže Odboru za doktorske studije prijavu doktorske disertacije i sastav komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije radi dobijanja saglasnosti. Po dobijenoj saglasnosti Odbora, smatra se da je komisija za ocjenu prijave imenovana.

Odbor za doktorske studije može dostaviti komentare ili preporuke na sadržaj prijave doktorske disertacije, o kojima će se izjasniti komisija za ocjenu prijave doktorske disertacije, kandidat i mentor(i).

Komisija za ocjenu doktorske disertacije ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor.

Ukoliko student ima dva mentora, onda komisija mora da ima 5 članova od kojih su dva člana mentori.

Doktorska disertacija može da se izabere iz naučne/umjetničke oblasti izabranog studijskog programa.

Član 33 (Brisan)

Član 34 (Brisan)

Prezentacija istraživanja

Član 35

Student je obavezan da pred komisijom za ocjenu prijave doktorske disertacije javno obrazloži ciljeve i očekivane rezultate, odnosno izloži istraživački program sa uslovima za uspješan završetak disertacije, u roku od 30 dana od dana imenovanja komisije.

Komisija podnosi izvještaj koji sadrži ocjenu prijave doktorske disertacije Vijeću organizacione jedinice Univerziteta, u roku od 10 dana od dana javnog izlaganja studenta.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana Vijeće organizacione jedinice Univerziteta, uz svoje mišljenje, dostavlja Odboru za doktorske studije.

Odbor za doktorske studije može: a) da prihvati izvještaj komisije, b) da ne prihvati izvještaj komisije, c) da vrati izvještaj komisije na izmjenu i/ili dopunu.

Ukoliko Odbor vrati izvještaj komisije na izmjenu i/ili dopunu potrebno je obrazložiti u kom dijelu su neophodne dopune, odnosno izmjene, kao i u kome je neophodno dostaviti korigovani izvještaj.

Ukoliko Komisija ne podnese izvještaj u roku iz stava 2 ovog člana imenuje se nova komisija.

Prijedlog Odbora za doktorske studije o ocjeni prijave doktorske disertacije dostavlja se Senatu.

Član 36

Na osnovu odluke Senata o prihvatanju prijave doktorske disertacije student stiče pravo da nastavi rad na izradi doktorske disertacije.

Ocjena doktorske disertacije

Član 37

Mentor je dužan da pregleda doktorsku disertaciju, odnosno doktorski umjetnički projekat, u roku od 45 dana od dana prijema rada, da dâ pisanu saglasnost da je student može predati na ocjenu ili da vrati rad na doradu.

Član 38

Student stiče pravo da preda doktorsku disertaciju na kraju V semestra.

Prilikom predaje doktorske disertacije student treba, kao prvi autor, da ima konačno prihvaćen rad sa rezultatima iz disertacije u časopisu sa SCIE liste kada je doktorat iz prirodno-matematičkih, medicinskih, tehničko-tehnoloških i poljoprivrednih nauka, odnosno jedan rad sa rezultatima iz disertacije u časopisu sa SSCI, SCIE ili A&HCI liste kada je doktorat iz oblasti društvenih i humanističkih nauka. Izuzetno, u slučaju interdisciplinarnosti, multidisciplinarnosti i transdisciplinarnosti, prilikom predaje doktorske disertacije student može, osim na SCIE listi, imati rad sa rezultatima iz doktorske disertacije i u časopisu sa SSCI ili A&HCI liste.

Izgled i sadržina doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta

Član 39

Doktorska disertacija treba da bude jezički, stilski i tehnički napisana i oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog, odnosno umjetničkog rada.

Forma, sadržina i uputstvo za oblikovanje doktorske disertacije dati su u prilogu i čine sastavni dio ovih pravila.

Član 40

Doktorska disertacija dostavlja se organizacionoj jedinici Univerziteta u štampanoj i elektronskoj formi.

Član 41

Nakon prijema doktorske disertacije, Vijeće organizacione jedinice Univerziteta predlaže Odboru za doktorske studije komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Senat, na prijedlog Odbora za doktorske studije, imenuje komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Komisija ima neparan broj članova, najmanje tri člana.

Ukoliko student ima dva mentora, koji su članovi komisije za ocjenu doktorske disertacije, onda komisija mora da ima 5 članova.

Prije dostavljanja doktorske disertacije komisiji iz stava 2 ovog člana, Odbor za doktorske studije vrši provjeru originalnosti teksta doktorske disertacije softverom propisanim od strane Univerziteta.

Izveštaj dobijen primjenom softvera dostavlja se Komisiji za ocjenu doktorske disertacije.

Članovi komisije za ocjenu doktorske disertacije imaju pravo da traže od studenta da izvrši korekcije teksta doktorske disertacije.

Ukoliko je student po zahtjevu članova komisije za ocjenu doktorske disertacije izvršio korekcije teksta disertacije, dužan je da korigovani tekst disertacije dostavi članovima komisije za ocjenu disertacije.

Centar za doktorske studije vrši provjeru originalnosti teksta konačne verzije doktorske disertacije.

Komisija iz stava 2 ovog člana je dužna da Vijeću organizacione jedinice podnese izvještaj koji sadrži ocjenu doktorske disertacije, i poseban izvještaj o procjeni originalnosti doktorske disertacije, u roku od 45 dana od imenovanja komisije.

Ukoliko komisija za ocjenu doktorske disertacije ne podnese izvještaj u propisanom roku imenuje se nova komisija.

Komisija za ocjenu doktorske disertacije može ocijeniti da se doktorska disertacija:

- prihvati u obliku u kome je predata,
- vrati na dopunu, odnosno izmjenu,
- odbije.

Član komisije može izdvojiti mišljenje od mišljenja većine članova komisije, koje je dužan da potpiše i obrazloži u pisanoj formi. Izdvojeno mišljenje je sastavni dio izvještaja komisije.

Član 42

Po prijemu izvještaja komisije iz člana 41 ovih pravila, organizaciona jedinica Univerziteta objavljuje na svojoj internet stranici, internet stranici Univerziteta i u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori da se izvještaj komisije i doktorska disertacija stavljaju na uvid javnosti.

Obavještenje sadrži: ime i prezime kandidata, naziv doktorske disertacije, sastav komisije za pregled i ocjenu disertacije, mjesto i vrijeme za pregled disertacije.

Doktorska disertacija u štampanoj formi, izvještaj komisije o ocjeni disertacije i izvještaj o provjeri originalnosti teksta doktorske disertacije daju se na uvid javnosti 15 dana u Centralnoj univerzitetskoj biblioteci i biblioteci organizacione jedinice, a obavještenje o uvidu javnosti u doktorsku disertaciju objavljuje na internet stranicama Univerziteta i organizacione jedinice.

Član 43

Ukoliko postoje pisane primjedbe na doktorsku disertaciju, izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije ili izvještaj komisije o procjeni originalnosti teksta doktorske disertacije, onda je komisija dužna da u roku od 15 dana od dana kada su joj primjedbe dostavljene dostavi odgovor na primjedbe.

Po isteku roka iz člana 42 stav 3, odnosno člana 43 stav 1 ovih pravila, Vijeće organizacione jedinice Univerziteta razmatra izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije, dostavljene primjedbe od strane javnosti i odgovor komisije na primjedbe i predlaže da se izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije prihvati ili ne prihvati.

Ukoliko Vijeće organizacione jedinice Univerziteta ne prihvati izvještaj komisije, dužno je da odluku o neprihvatanju izvještaja komisije za ocjenu doktorske disertacije obrazloži.

Prije odlučivanja na Senatu, izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije i odluku Vijeća organizacione jedinice razmatra Odbor za doktorske studije, koji daje svoje mišljenje.

Ako Odbor ne da pozitivno mišljenje na izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta, odnosno smatra da nijesu ispunjeni uslovi za davanje saglasnosti na izvještaj komisije, obavezan je da obrazloži takvu odluku i da navede razloge zbog kojih nije dato pozitivno mišljenje na izvještaj komisije.

Ukoliko Senat ne prihvati izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije formira se nova komisija.

Izuzetno, ukoliko Vijeće univerzitetske jedinice na usvoji izvještaj komisije, Senat može da vrati disertaciju na dopunu, odnosno izmjenu. Ukoliko Senat vrati disertaciju na dopunu, odnosno izmjenu, a kandidat u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama i sugestijama,

Senat donosi odluku kojom se obustavlja postupak za sticanje akademskog naziva doktora nauka/umjetnosti.

Ukoliko Senat prihvati izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije da se disertacija odbija, odluka mora biti obrazložena i ova disertacija ne može ponovo da se prijavi. Odluka Senata je konačna.

Obrana doktorske disertacije

Član 44

Donošenjem odluke o prihvatanju doktorske disertacije, Senat, uz mišljenje Odbora za doktorske studije, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice Univerziteta, imenuje komisiju za odbranu doktorske disertacije.

Javna odbrana se organizuje najkasnije 15 dana od dana imenovanja komisije iz stava 1 ovog člana, s tim što komisija prethodno utvrđuje mjesto, dan i čas odbrane disertacije.

Komisija iz stava 1 ovog člana ima neparan broj članova, najmanje tri člana, od kojih najmanje jedan nije u radnom odnosu na Univerzitetu. članovi komisije moraju biti iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se brani doktorska disertacija.

Ukoliko student ima dva mentora koji su istovremeno članovi komisije za odbranu doktorske disertacije, onda komisija mora da ima 5 članova.

Vijeće organizacione jedinice Univerziteta obavještava javnost o odbrani doktorske disertacije preko svoje zvanične internet stranice, internet stranice Univerziteta i obavještenjem u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori.

Obavještenje o odbrani sadrži: ime i prezime kandidata, naziv doktorske disertacije, sastav komisije za odbranu, mjesto i vrijeme odbrane disertacije.

Član 45

Članovi komisije među sobom biraju predsjednika komisije.

Obrana doktorske disertacije pred komisijom ima sljedeći tok: predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o doktorandu i daje kratki prikaz rada, nakon čega doktorand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi komisije postavljaju pitanja.

Komisija za odbranu doktorske disertacije, nakon sprovedenog postupka, donosi odluku da li je doktorand odbranio ili nije odbranio doktorsku disertaciju. Komisija odluku donosi većinom glasova članova komisije.

Predsjednik komisije javno saopštava odluku komisije.

O toku odbrane doktorske disertacije vodi se zapisnik koji potpisuju članovi komisije i zapisničar.

Ukoliko se disertacija brani na engleskom jeziku onda se zapisnik vodi i na engleskom jeziku.

Član 46

Komisija za odbranu doktorske disertacije podnosi Senatu zapisnik o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije.

Član 47

Doktorska disertacija je javna i može se objaviti nakon odbrane.

Odbranjena doktorska disertacija se dostavlja u štampanoj formi biblioteci organizacione jedinice, a u štampanoj i elektronskoj formi Centralnoj univerzitetskoj biblioteci.

Elektronska forma doktorske disertacije predaje se sa sadržajem identičnim štampanoj disertaciji u PDF/A formatu, radi pohranjivanja u Digitalni arhiv Univerziteta.

Dokumentacija obavezno sadrži i skenirane popunjene i potpisane izjave, date kao prilog Uputstva za formiranje repozitorijuma doktorskih disertacija.

5. PROMOCIJA DOKTORA NAUKA

Član 48

Diploma o stečenom akademskom nazivu doktora nauka/umjetnosti uručuje se prilikom javnog svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka/umjetnosti.

Promociju doktora nauka/umjetnosti i uručivanje diplome obavlja rektor Univerziteta.

Na promociju doktora nauka/umjetnosti pozvani su dekani, odnosno direktori organizacionih jedinica Univerziteta, mentori kandidata i članovi komisija za odbranu doktorskih disertacija.

Član 49 (Brisan)

Član 50

Promocija doktora nauka završava se konstatacijom rektora Univerziteta da su ispunjeni svi uslovi za proglašenje kandidata za doktora određene oblasti nauka/umjetnosti i uručivanjem diplome.

Član 51

Doktorandi koji su odbranili doktorsku disertaciju upisuju se u Knjigu doktora nauka/umjetnosti, koju vodi Univerzitet.

Član 52

Do dodjeljivanja diplome doktora nauka/umjetnosti izdaje se uvjerenje o završenim doktorskim studijama.

Član 53

Senat može oglasiti ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu doktora nauka, odnosno zvanju doktora umjetnosti, pored slučajeva utvrđenih zakonom i u slučaju kada je diploma potpisana od strane neovlašćenog lica ili ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne i druge obaveze na način i po postupku utvrđenim zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Član 54

Univerzitet može izdati novu diplomu i dodatak diplome ili izvršiti zamjenu diplome i dodatka diplome u skladu sa zakonom.

6. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 55

Postupak sticanja akademskog naziva doktora nauka na Univerzitetu koji je započet do dana stupanja na snagu ovih pravila završiće se po ovim pravilima.

Do stupanja na snagu pravila iz člana 25 stav 1 ovih pravila, upis se vrši na konkurentskoj osnovi u skladu sa prosječnom ocjenom na prethodnom nivou studija, nakon sprovedenog postupka rangiranja. Kandidati sa istom prosječnom ocjenom imaju pravo upisa pod jednakim uslovima.

Član 56

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila doktorskih studija br. 03-1311 od 04. 07. 2022. godine.

Član 57

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

UPUTSTVO ZA OBLIKOVANJE DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorski rad piše se na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku, u skladu sa zakonom i pravilima doktorskih studija, i sadrži uporednu naslovnu stranu, prošireni rezime (do 4 strane) i ključne riječi na crnogorskom i engleskom jeziku.

Rad treba da bude štampan na papiru formata A4 (210x297mm) sa marginama od 30mm. Prored osnovnog teksta rada treba da bude podešen na 1,5 red. Tekst svake strane treba da bude logično podijeljen u odjeljke.

Tekst se štampa jednostrano i strane treba da budu numerisane. Broje se sve strane od uvoda do kraja rada. Numeracija se piše u donjem desnom uglu.

Oblik pisma (font) kojim se štampa doktorski rad treba da bude tipa antikva (serifni fontovi, kao što su: Times New Roman, Garamond, Cambria, Minion, Book Antiqua, Linux Libertine, i sl.), osim korica i naslovne strane, za koje se koristi oblik pisma tipa grotesk (beserifni fontovi, kao što su: Arial, Helvetica, Gill Sans, Calibri, Myriad, Linux Biolinum, i sl.).

Veličina pisma u tekstu dokorskog rada treba da bude 12 tipografskih tačaka. Sve tabele i slike treba da imaju odgovarajući naslov i da budu numerisane. Brojevi i naslovi tabela nalaze se uvijek iznad tabela.

Brojevi i naslovi slika nalaze se uvijek ispod slika.

Ako ilustracija nije izvorni doprinos autora, obavezno je navođenje izvora (ako je ilustracija već objavljena), odnosno autora (ako ilustracija još nije objavljena) od kojeg je preuzeta. Izvor se navodi neposredno ispod ilustracije.

Ako je ilustracija reprodukcija umjetničkog djela, navodi se autor (ako je poznat), naslov, kao i ostali neophodni podaci relevantni za pojedine umjetničke vrste.

Opšte pravilo je da se u svim pisanim radovima uvijek jasno mora odvojiti tuđi tekst i tuđi podaci od autorovog teksta, njegovih zaključaka, ideja, podataka i sl. Od drugih autora se mogu preuzeti manji djelovi teksta, ali se to uvijek mora označiti navodnicima, uz tačno navođenje na uobičajen način u tekstu i literaturi odakle je tekst preuzet.

Predati rad mora da bude ukoričen u tvrdi ili broširani povež.

Elektronska verzija rada mora biti identična štampanoj i u formatu za arhiviranje u digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore.

Doktorska disertacija mora da sadrži:

Naslovnu stranu na jeziku na kojem je rad pisan

Iza naslovne strane slijedi naslovna strana na engleskom jeziku, ako rad nije pisan na engleskom jeziku, a ako jeste, onda na crnogorskom jeziku

Stranu sa informacijama o mentoru/mentorima i članovima komisije

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji na crnogorskom jeziku (odnosno na jeziku na kojem je rad pisan) (1)

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji na engleskom jeziku

Sadržaj

Tekst rada po poglavljima

Literaturu (2)

Priloge (neobavezno) (3)

Biografiju autora (4)

Izjavu o autorstvu,

Izjavu o istovjetnosti štampane i elektronske verzije doktorskog rada,

Izjavu o korišćenju (5)

- (1) Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji na crnogorskom jeziku / na engleskom jeziku
 - Naslov doktorske disertacije
 - Rezime. Rezime mora biti napisan tako da omogući čitaocu razumijevanje cilja rada, metoda istraživanja, rezultata, uz bitna obrazloženja i autorove zaključke.
 - Ključne riječi:
 - Treba navesti do deset ključnih pojmova
 - Naučnu oblast
 - Užu naučnu oblast
 - UDK broj i, ako postoji, dodatna posebna klasifikaciona oznaka za datu oblast
 - UDK broj dodeljuje fakultetska ili Univerzitetska biblioteka, kao jedinstvenu stručnu klasifikaciju publikacije prema pravilima Univerzalne decimalne klasifikacije.
- (2) Literatura. Literatura se navodi azbučnim ili abecednim redom (u skladu sa korišćenim jezikom, odnosno pismom) ili prema redu pojavljivanja u tekstu (zavisno od stila citiranja literature koji se koristi u odgovarajućoj naučnoj oblasti). Navode se svi radovi čiji su djelovi u doktorskom radu eksplicitno navedeni, kao i oni na koje se autor poziva. U popisu literature ne smije biti radova koji nisu citirani, ni onih na koje se u radu ne upućuje.
- (3) Prilozi (nije obavezno) Ukoliko se pri izradi rada koriste određeni prilozi (npr. određene ankete, obrasci i sl.), njih treba dodati na kraju rada. Mogu se označiti kao: PRILOG A, PRILOG B, ili PRILOG 1, PRILOG 2, i sl.
- (4) Biografija autora. Biografija treba da bude napisana u trećem licu jednine, a njen opseg ne treba da prelazi 1800 znakova.
- (5) Izjava o autorstvu. Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije doktorskog rada, Izjava o korišćenju. Popunjene i potpisane izjave, kao dodatak, čine sastavni dio štampane i elektronske verzije disertacije.

Forma disertacije:

Korice:

Naziv Univerziteta (veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)
Naziv organizacione jedinice (veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)
Ime i prezime doktoranda (veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)
Naslov doktorske disertacije (veličina pisma: 22 tipografske tačke);
Doktorska disertacija (naznaka o vrsti rada - veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)
Mjesto, godina (veličina pisma: 14 tipografskih tačaka)

Naslovna strana:

Isti tekst kao na koricama

Strana sa podacima o doktorandu, mentoru i članovima komisije

Doktorand: ime i prezime, datum rođenja, naziv završenog studijskog programa i godina završetka

Mentor: titula, ime i prezime, zvanje, naziv univerziteta i organizacione jedinice

članovi komisije: titula, ime i prezime, zvanje, naziv univerziteta i organizacione jedinice

Datum odbrane: dan, mjesec, godina (ukoliko nije poznat u momentu korićenja dodaje se naknadno)

Strana sa izrazima zahvalnosti, odnosno posvetom (nije obavezna)

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji (na crnogorskom jeziku):

Naziv doktorskih studija

Naslov doktorske disertacije Rezime

Ključne riječi (do 10)

Naučna oblast

Uža naučna oblast

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji (na engleskom jeziku):

Naziv doktorskih studija

Naslov doktorske disertacije

Rezime

Ključne riječi (do 10)

Naučna oblast

Uža naučna oblast

UDK broj i, ako postoji, dodatna posebna klasifikaciona oznaka za datu oblast

Predgovor

Izvod iz disertacije teze Sažetak na engleskom jeziku

Sadržaj

Tekst rada po poglavljima

Literatura

Prilozi (nije obavezno)

Biografija autora

Izjava o autorstvu

Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije dokorskog rada

Izjava o korišćenju

Izjava o autorstvu

Potpisani-a: _____

Broj indeksa/upisa: _____

IZJAVLJUJEM

da je doktorska disertacija pod naslovom

- rezultat sopstvenog istraživačkog rada,
- da predložena disertacija ni u cjelini ni u djelovima nije bila predložena za dobijanje bilo koje diplome prema studijskim programima drugih ustanova visokog obrazovanja, da su rezultati korektno navedeni, i
- da nijesam povrijedio/la autorska i druga prava intelektualne svojine koja pripadaju trećim licima.

U _____

Potpis doktoranda

Prilog 2.

Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije doktorskog rada

Ime i prezime autora	_____
Broj indeksa/upisa	_____
Studijski program	_____
Naslov rada	_____
Mentor	_____
Potpisani/a mentor	_____

Izjavljujem da je štampana verzija mog doktorskog rada istovjetna elektronskoj verziji koju sam predao/la za objavljivanje u Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore.

Istovremeno izjavljujem da dozvoljavam objavljivanje mojih ličnih podataka u vezi sa dobijanjem akademskog naziva doktora nauka, odnosno zvanja doktora umjetnosti, kao što su ime i prezime, godina i mjesto rođenja, naziv disertacije i datum odbrane rada.

U _____

Potpis doktoranda
